

Olsztyn, dnia 5 lutego 2025 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131.52.2025

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), stwierdzam nieważność uchwały Rady Miejskiej w Gołdapi Nr XVI/97/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gołdap na rok 2024”, w części obejmującej :

- § 1 pkt 1) załącznika do uchwały, w odniesieniu do sformułowania „dla bezdomnych psów z terenu Gminy Gołdap”
- § 1 pkt 2) lit. a) załącznika do uchwały, w odniesieniu do sformułowania „bezdomnych psów na zlecenie gminy”
- § 1 pkt 2) lit. b) załącznika do uchwały, w odniesieniu do sformułowania „psów przyjętych do schroniska”
- § 1 pkt 2) lit. c) załącznika do uchwały, w odniesieniu do sformułowania „dla psów przebywających w schronisku”
- § 2 ust. 4 załącznika do uchwały, w odniesieniu do sformułowania „szczeniąt i kociąt”.

Uzasadnienie

Uchwałą wskazaną na wstępie Rada Miejska w Gołdapi działając na podstawie art. 11 ust. 1 i art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U z 2023 r., poz. 1580 ze zm.) przyjęła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, w formie załącznika do uchwały.

Uchwała wpłynęła do tutejszego organu w dniu 9 stycznia 2025 r.

Zgodnie z delegacją ustawową, wynikającą z art. 11a w zw. z art. 11 ustawy o ochronie zwierząt, rada gminy, wypełniając nałożone ustawą obowiązki w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt, zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz wyłapywania bezdomnych zwierząt, określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program taki, obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Ponadto, Program może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie,

plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie (art. 11a ust. 3 i 3a ustawy) oraz zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację i sposób wydatkowania tych środków (art. 11a ust. 5 ustawy).

Jednocześnie też, zgodnie z art. 4 pkt 16) ustawy o ochronie zwierząt, pod pojęciem zwierząt bezdomnych, rozumie się zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Zgodnie natomiast z art. 4 pkt 17) ustawy, „zwierzętami domowymi” są zwierzęta, tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza.

Wskazać także należy, że kwestionowana uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Każda norma kompetencyjna musi być zatem tak realizowana, aby nie naruszała przepisów ustawy i uwzględniała treść delegacji ustawowej. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące jej nieważnością w całości lub w części – w zakresie, w którym naruszono przyznane kompetencje.

W treści § 1 pkt 1) załącznika do uchwały postanowiono, że Gmina Gołdap zapewnia miejsca dla bezdomnych psów w schronisku dla zwierząt w miejscowości Kośmidry 49. Ponadto, w pkt 2) lit. a) – c) załącznika wskazano, że prowadzącemu schronisko w ramach umowy powierzono odławianie bezdomnych psów na zlecenie gminy (lit. a), sterylizację albo kastrację psów przyjętych do schroniska przez osoby posiadające stosowne uprawnienia (lit. b) oraz poszukiwanie właścicieli dla psów przebywających w schronisku (lit. c). Jednocześnie też, w treści § 2 ust. 4 załącznika przewidziano usypianie ślepych miotów dostarczonych do przychodni lub gabinetu weterynaryjnego, ograniczając to jednak do szczeniąt i kociąt.

Zdaniem organu nadzoru ww. przepisy, w części zakwestionowanej w sentencji rozstrzygnięcia, w sposób istotny naruszają prawo, gdyż rada gminy nieprawidłowo zrealizowała delegację ustawową, ograniczając zakres ustawowych zadań polegających na zapewnieniu miejsca w schronisku dla bezdomnych zwierząt, odławianiu, sterylizacji, kastracji, usypianiu ślepych miotów, a także poszukiwaniu właścicieli - jedynie do bezdomnych psów, z pominięciem innych bezdomnych zwierząt domowych (w rozumieniu art. 4 pkt 17) ustawy o ochronie zwierząt). Postępowanie takie w sposób istotny narusza przepisy art. 11 w związku z art. 4 pkt 16) i pkt 17) ustawy o ochronie zwierząt.

Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w judykaturze.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, w wyroku z dnia z dnia 24 listopada 2021 r., sygn.: VIII SA/Wa 730/21 wskazał: „(...) W § 3 załącznika do uchwały organ uregulował materię wymienioną w art. 11a ust. 2 pkt 1 u.o.z., a dotyczącą zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Jednak z treści ww. przepisu Programu wynika, że ograniczył on umieszczanie zwierząt w wymienionym schronisku jedynie do bezdomnych psów, przez co nie zrealizowano w pełni delegacji ustawowej. Rada Gminy zawężyła krąg bezdomnych zwierząt jedynie do psów, zapominając, że art. 11a ust. 2 pkt 1 u.o.z. dotyczy zwierząt bezdomnych, do których - zgodnie z art. 4 pkt 16 u.o.z. - zalicza się zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Z kolei zwierzęta domowe to zwierzęta tradycyjnie przebywające

wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza (art. 4 pkt 17 u.o.z.), zaś zwierzęta gospodarskie to te w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (zwierzęta koniowate, bydło, jeleniowate drób, świnie, owce, kozy, pszczoły miodne, zwierzęta futerkowe - art. 2 ust. 1 u.o.z.) (...)" . Analogiczne stanowisko zajął także Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. II SA/Łd 1002/22, z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. II SA/Łd 10/23, a także Wojewoda Warmińsko-Mazurski w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 3 kwietnia 2024 r., znak: PN.4131.133.2024, stwierdzającym nieważność w części uchwały Rady Miejskiej w Gołdapi Nr LXXXVII/615/2024 z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gołdapi na rok 2024" (tak również – Wojewoda Warmińsko-Mazurski w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 24 kwietnia 2024 r., znak: PN.4131.164.2024, z dnia 7 maja 2024 r., znak: PN.4131.204.2024, z dnia 26 kwietnia 2024 r., znak : PN.4131.170.2024).

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski
/podpis elektroniczny/

Otrzymują :

- Przewodniczący Rady Miejskiej w Gołdapi
- Burmistrz Gołdapi